

Derimod vil lovforslaget som ovenfor omtalt medføre visse økonomiske konsekvenser for kommunerne. Størrelsen af disse er det imidlertid meget vanskeligt at skønne over, dels fordi det faste vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer først vil blive fastsat af indenrigsministeren efter forudgående forhandlinger med de kommunale organisationer, dels fordi indførelsen af et såkaldt mellemformsstyre vil bero på de enkelte kommuner, der efter lovforslaget er berettiget hertil. Indførelsen af et mellemformsstyre med deraf følgende særlige vederlags-, efterløns- og pensionsordninger for udvalgsformændene vil således forudsætte, at de pågældende kommunalbestyrelser vedtager en styrelsesvedtægtsændring herom, og styrelsesvedtægtsændringerne skal derefter stadfæstes af indenrigsministeren.

Det er de her nævnte forslag om fast vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmerne og mulighed for indførelse af et mellemformsstyre, der særligt vil medføre øgede udgifter for kommunerne. Dog må det bemærkes, at det faste vederlag foreslås gjort alternativt med den eksisterende adgang til at få dækket tabt arbejdsfortjeneste, og at et mellemformsstyre vil forudsætte, at antallet af stående udvalg ikke er for stort. Der vil således samtidig blive tale om besparelser.

Der er imidlertid også andre af de foreslåede bestemmelser, der vil medføre økonomiske konsekvenser for kommunerne, f. eks. efterløn til udvalgsformænd og vederlag til kommunalbestyrelsens næstformand (viceborgmesteren). Også her vil de nærmere konsekvenser bero på et samspil mellem kommunerne og indenrigsministeren.

På det foreliggende grundlag er det således ikke muligt at udtale sig om de af forslaget følgende udgifter for kommunerne.

En gennemførelse af lovforslaget vil medføre begrænsede administrative konsekvenser for kommunerne. Der er tale om visse, organisatoriske konsekvenser i sammenhæng med en eventuel indførelse af mellemformsstyre, der vil indebære, at udvalgsformændene får en mere central placering i styrelsessystemet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Når der vælges flere næstformænd, sker dette efter forholdstalsvalgmåden, jfr. § 6, stk. 6. Når en næstformand i denne situation forlader sit hverv, bør nybesættelse ske efter den almindelige regel om nybesættelse af hverv, hvortil udpegelse oprin-

delig er sket ved forholdstalsvalg, jfr. § 28, stk. 1. Dette har da også hidtil været antaget i indenrigsministeriets praksis, og den foreslåede ændring har derfor alene til formål at lovfæste gældende praksis.

Til nr. 2

I styrelseslovens § 2, stk. 1, er det fastsat, at kommunalbestyrelsen er kommunens styrende organ. Kommunalbestyrelsens almindelige overordningsforhold over for de øvrige kommunalpolitiske organer, udvalgene og borgmesteren (og som følge heraf tillige over alle dele af den kommunale administration) gælder, medmindre andet følger af lovgivningen, herunder af styrelseslovens eller -vedtægts bestemmelser. I den gældende § 22 fastslås kommunalbestyrelsens overordningsforhold i forhold til udvalgene. Bestemmelsen er kædet sammen med en ret for ethvert medlem af kommunalbestyrelsen til at indbringe ethvert spørgsmål om udvalgenes virksomhed for denne. Denne sidste bestemmelse opfattes imidlertid som værende udtryk for en almindelig kommunalretlig grundsætning om, at ethvert medlem af kommunalbestyrelsen for denne kan indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender. Denne forslagsret for medlemmerne er fast antaget i teori og praksis, ligesom den – forudsætningsvis – fremgår af normalforretningsordenens § 3, stk. 1, hvorefter borgmesteren har pligt til at sætte medlemsforslag på dagsordenen, når visse formelle betingelser er opfyldt.

Det forekommer hensigtsmæssigt, at disse almindelige principper finder direkte udtryk i styrelsesloven.

Den gældende § 22 er herefter indeholdt i forslaget til nyt stk. 1 i § 11, og foreslås derfor samtidig ophævet, jfr. bemærkningerne til nr. 10.

Der er ikke tilsigtet ændringer i den gældende retstilstand. Ligesom det er tilfældet med den gældende § 22, giver det nye stykke i § 11 derfor ikke det enkelte medlem noget krav på, at en sags videre ekspedition standses, eller at sagen underkastes realitetsbehandling i kommunalbestyrelsen. Den giver alene et medlem en almindelig ret til at få en sag på dagsordenen samt adgang til at forlange oplysninger om bestemte, nærmere præciserede anliggender inden for kommunens virksomhedsområde. Indenrigsministeriet har således antaget, at § 22 hjemler det enkelte kommunalbestyrelsesmedlem ret til at forlange en redegørelse for et udvalgs forvaltning af et nærmere præciseret anliggende inden for udvalgets virksomhedsområde,